

การอบรมเชิงปฏิบัติการ “ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)”

๑. หลักการและเหตุผล

ข้อมูลจัดเป็นทรัพย์สินที่สำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐจึงได้ให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลให้กับทุกภาคส่วน แต่ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐยังประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาเชิงนโยบายและปฏิบัติ ทั้งในเรื่องความซ้ำซ้อนของข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล คุณภาพของข้อมูล การเปิดเผยข้อมูล และยังไม่มีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ อาจเป็นผลมาจากการบริหารจัดการข้อมูลที่ไม่ครอบคลุมและไม่ชัดเจนของหน่วยงาน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการและแนวปฏิบัติตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การได้มาและการนำไปใช้ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน มั่นคงปลอดภัย รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย

ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) จึงถูกจัดทำขึ้น เพื่อกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้เสียในการบริหารจัดการข้อมูล โดยประกอบไปด้วยสภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาลข้อมูล กฎเกณฑ์ นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับข้อมูล บทบาท ความรับผิดชอบ กระบวนการ และการประเมินผลการดำเนินการในธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ เพื่อควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ตั้งแต่การสร้าง การจัดเก็บ การประมวลผล การใช้ การเผยแพร่ จนถึงการทำลาย โดยกฎเกณฑ์และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกับข้อมูลต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์กรของแต่ละหน่วยงาน ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐจะเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐ นำไปปรับใช้ให้เข้ากับลักษณะเฉพาะของแต่ละหน่วยงานเพื่อให้สามารถปรับตัวตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศท.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สพ.อว.) ได้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)” เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานในสังกัด สพ.อว. ได้ทราบถึงกระบวนการในการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นไปตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
- ๒.๒ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถจัดทำ พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) และคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) ได้
- ๒.๓ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมเข้าใจแนวคิดและกระบวนการในการจัดทำนโยบาย/แนวปฏิบัติสำหรับบริหารจัดการข้อมูล ให้เป็นไปตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๓. เนื้อหาหลักสูตร

- ๓.๑ ความสำคัญของธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance)
- ๓.๒ พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)
  - ๓.๒.๑ พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) คืออะไร
  - ๓.๒.๒ แนวคิดและกระบวนการจัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)
  - ๓.๒.๓ กิจกรรมกลุ่ม จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) จากข้อมูลที่ใช้งานจริง
- ๓.๓ คำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata)
  - ๓.๓.๑ คำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) คืออะไร
  - ๓.๓.๒ แนวคิดและกระบวนการจัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata)
  - ๓.๓.๓ กิจกรรมกลุ่ม จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata) จากข้อมูลที่ใช้งานจริง
- ๓.๔ นโยบาย/แนวปฏิบัติ ตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
  - ๓.๔.๑ แนวคิดและกระบวนการจัดทำนโยบาย/แนวปฏิบัติ ตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
  - ๓.๔.๒ กิจกรรมกลุ่ม ทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานในปัจจุบัน
  - ๓.๔.๓ กิจกรรมกลุ่ม แนวทางพัฒนากระบวนการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

๔. วิธีการอบรม

การบรรยาย และแบ่งกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติ

๕. ระยะเวลาในการอบรม

จำนวน ๒ รุ่น

- รุ่นที่ ๑ วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.

- รุ่นที่ ๒ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๐๐ น.

๖. สถานที่ในการอบรม

ณ ห้อง ๕๑๙ ชั้น ๕ อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

๗. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรในสังกัด สป.อว. ที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านข้อมูล จำนวนรวม ๗๐ คน โดยแบ่งเป็น ๒ รุ่น รุ่นละ ๓๕ คน

๘. วิทยากร

วิทยากรรับเชิญจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

ตัวอย่าง ข้อมูลสำหรับการอบรมเชิงปฏิบัติการ
“ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)”

ตัวอย่างที่ ๑ ข้อมูล ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- เลขที่ตัวชี้วัด
- ชื่อตัวชี้วัด
- หน่วยวัด
- คำอธิบาย
- ค่าเป้าหมาย
- ฯลฯ

ตัวอย่างที่ ๒ ข้อมูล การจัดอบรม ประกอบด้วย

- ชื่อหลักสูตร
- ปีงบประมาณ
- งบประมาณที่ใช้
- วันที่เริ่มการอบรม
- วันที่สิ้นสุดการอบรม
- จำนวนผู้เข้าร่วมอบรม
- ฯลฯ

ตัวอย่างที่ ๓ ข้อมูล หลักสูตรที่ระดับอุดมศึกษา
ประกอบด้วย

- ชื่อหลักสูตร
- สาขาวิชา
- สถาบันการศึกษา
- วันที่ ก.พ. รับรองคุณวุฒิ
- ฯลฯ

ตัวอย่างที่ ๔ ข้อมูล งบประมาณ ประกอบด้วย

- ปีงบประมาณ
- ผลผลิต
- กิจกรรม
- รายการค่าใช้จ่าย
- งบประมาณปีที่ผ่านมา
- งบประมาณที่ขอตั้ง
- งบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- ฯลฯ

ตัวอย่างที่ ๕ ข้อมูล โครงการจัดซื้อจัดจ้าง
ประกอบด้วย

- เลขที่โครงการ
- ชื่อโครงการ
- ปีงบประมาณ
- วงเงินงบประมาณ
- หน่วยงานเจ้าของโครงการ
- ฯลฯ

หมายเหตุ ขอให้ผู้เข้าร่วมอบรมจัดเตรียมข้อมูลที่ใช้ปฏิบัติงานของหน่วยงานท่าน
พร้อมนำคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กมาในวันอบรมด้วย

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ
 “ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government)”
 ณ ห้อง ๕๑๙ ชั้น ๕ อาคารสถานศึกษาเคมีปฏิบัติ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

เวลา	กิจกรรม
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	ความสำคัญของธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance)
๐๙.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	บรรยาย พจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) และคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata)
๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมกลุ่ม จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary)
๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๕ น.	รับประทานอาหารว่าง
๑๐.๔๕ - ๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมกลุ่ม จัดทำพจนานุกรมข้อมูล (Data Dictionary) ต่อ
๑๑.๐๐ - ๑๑.๔๕ น.	กิจกรรมกลุ่ม จัดทำคำอธิบายชุดข้อมูล (Metadata)
๑๑.๔๕ - ๑๒.๐๐ น.	ถาม - ตอบ
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.	บรรยาย นโยบาย/แนวปฏิบัติ ตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
๑๓.๔๕ - ๑๔.๓๐ น.	กิจกรรมกลุ่ม ทบทวนกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานในปัจจุบัน
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	รับประทานอาหารว่าง
๑๔.๔๕ - ๑๕.๓๐ น.	กิจกรรมกลุ่ม แนวทางพัฒนากระบวนการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานตามแนวทางธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
๑๕.๓๐ - ๑๕.๔๕ น.	บรรยาย สรุปภาพรวมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ
๑๕.๔๕ - ๑๖.๐๐ น.	ถาม - ตอบ

หมายเหตุ กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม